

Derivace – trénink na písemku

Výsledky jsou na druhé straně.

Úloha 1. Nalezněte rovnici tečny

- (a) k funkci 2^x v bodě 0,
- (b) k funkci $\sin x$ v bodě π .

Úloha 2. U následujících funkcí určete maximální (tj. co největší) intervaly, na kterých je funkce rostoucí či klesající, a nalezněte všechna lokální maxima a minima.

- (a) $2x^3 - x^2 - 8x - 4$
- (b) $x^4 - 8x^3 + 18x^2 - 5$
- (c) $\frac{3}{x} - \frac{1}{x^2}$
- (d) $\frac{1 - 2x^2}{x^2 + 3}$
- (e) $x^2 - \ln(x^2)$

Úloha 3. Nalezněte globální extrémy následujících funkcí na zadaných intervalech:

- (a) $\frac{x}{x^2 + 1}$ na $\langle 0; 2 \rangle$
- (b) $(x^2 + 1)e^x$ na $\langle -2; 0 \rangle$
- (c) $2x^3 - x^2 - 8x - 4$ na $\langle -3; 2 \rangle$

Výsledky

Úloha 1. (a) $y = (\ln 2)x + 1$; (b) $y = -x + \pi$

Úloha 2. (a) Rostoucí na $(-\infty; -1)$ a $\langle \frac{4}{3}; \infty)$, klesající na $\langle -1; \frac{4}{3}$, lok. maximum v -1 , lok. minimum v $\frac{4}{3}$.

(b) Rostoucí na $\langle 0; \infty)$, klesající na $(-\infty; 0)$, lok. minimum v 0 . (Stacionární bod 3 není extrémem.)

(c) Rostoucí na $(0; \frac{2}{3})$, klesající na $(-\infty; 0)$ a $\langle \frac{2}{3}; \infty)$, lok. maximum v $\frac{2}{3}$. (Pozor na to, že je potřeba vzít v potaz i bod 0 , ve kterém funkce není definována.)

(d) Rostoucí na $(-\infty; 0)$, klesající na $\langle 0; \infty)$, lok. maximum v 0 .

(e) Rostoucí na $\langle -1; 0)$ a $\langle 1; \infty)$, klesající na $(-\infty; 1)$ a $(0; 1)$, lok. minimum v -1 a 1 .

Úloha 3. (a) Minimum v 0 , maximum v 1 .

(b) Minimum v -1 , maximum v 0 .

(c) Minimum v -3 , maximum v -1 .